

Čj. UOOU-05870/15-14

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 17. srpna 2015 podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu takto:

Rozklad účastníka řízení, společnosti MUDr. Hana Výmolová s.r.o., se sídlem Velkomoravská 841/402, 696 18 Lužice, IČ: 02016656, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-05870/15-8 ze dne 22. června 2015, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení, které bylo účastníkovi řízení, společnosti MUDr. Hana Výmolová s.r.o., doručeno dne 27. května 2015. Podkladem pro zahájení správního řízení byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení.

Na základě provedeného dokazování a shromážděného spisového materiálu vydal správní orgán prvního stupně dne 22. června 2015 rozhodnutí čj. UOOU-05870/15-8, kterým rozhodl, že se účastník řízení dopustil správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. tím, že vypsál v době od 1. ledna do 11. února 2014 lékařské předpisy na léčivý přípravek VESICARE 5 MG POR TBL FLM 100X5MG s využitím osobních údajů 76 svých pacientů v rozsahu jméno, příjmení, číslo pojištěnce odpovídající rodnému číslu, adresa bydliště a kód zdravotní pojišťovny, a to bez vědomí pacientů.

Tímto jednáním porušil účastník řízení povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny a k jinému účelu pouze v mezích ustanovení § 3 odst. 6 tohoto zákona, nebo pokud k tomu dal subjekt údajů souhlas. Za tento správní delikt byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 40.000 Kč.

Správní orgán prvního stupně na základě shromážděných podkladů konstatoval, že účastník řízení provozuje od 1. ledna 2014 ordinaci praktického lékaře. Z kontrolního protokolu pořízeného Státním ústavem pro kontrolu léčiv poté vyplývá, že účastník řízení použil v období od 1. ledna 2014 do 11. února 2014 osobní údaje 76 svých pacientů, a to k vystavení lékařských předpisů na léčivý přípravek VESICARE 5 MG POR TBL FLM 100X5MG, bez vědomí těchto pacientů. Tyto lékařské předpisy účastník řízení následně předal ..., jednateli společnosti Lékárna U Jakuba s.r.o., který měl účastníka řízení s požadavkem na předepsání receptů oslovit. Z kontrolního protokolu Státního ústavu pro kontrolu léčiv vyplývá, že lékařské předpisy byly předloženy v lékárnách na různých místech České republiky.

Shora uvedená skutková zjištění správní orgán prvního stupně posoudil tak, že účastník řízení jako správce osobních údajů je podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. povinen zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny. Účel zpracování osobních údajů pacientů, tj. pro poskytování zdravotní péče a souvisejících činností, byl použitím osobních údajů pacientů pro vystavení lékařských předpisů bez vědomí konkrétní osoby a bez potřeby užívání tohoto léčivého přípravku překročen.

K argumentaci účastníka řízení správní orgán prvního stupně uvedl, že povinnost účastníka řízení jako poskytovatele zdravotních služeb vést a uchovávat zdravotnickou dokumentaci a nakládat s ní podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotnických službách, není předmětem tohoto správního řízení. Pokud by účastník řízení jednal v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., znamenalo by to, že vede zdravotnickou dokumentaci svých pacientů, která obsahuje údaje a informace uvedené v § 53 odst. 2 zákona č. 372/2011 Sb., a využívá shromážděné osobní údaje k poskytování zdravotních služeb, tj. primárně k léčbě svých pacientů. V případě, že účastník řízení vypisoval lékařské předpisy na léčivý přípravek, a to s použitím osobních údajů svých pacientů, aniž by ho tyto pacienti potřebovali, vyzvali k tomuto jednání či dokonce o tom vůbec věděli, a následně lékařské předpisy předával třetí osobě, byl stanovený účel zpracování osobních údajů překročen.

Při úvaze o výši sankce správní orgán prvního stupně přihlédl jako k přitěžující okolnosti k počtu dotčených subjektů údajů, zejména ve spojení s poměrně krátkým obdobím, za které byly léčivé přípravky předepsány, a dále k rozsahu použitých osobních údajů. Přitěžující okolností poté byla i skutečnost, že účastník řízení využil svého zvláštního postavení poskytovatele zdravotních služeb a s ním související možnosti přístupu k osobním údajům svých pacientů. Naopak jako polehčující okolnost správní orgán prvního stupně vyhodnotil to, že v souvislosti s jednáním účastníka řízení nevznikla pacientům žádná škoda či jiná újma.

Rozhodnutí čj. UOOU-05870/15-8 ze dne 22. června 2015 bylo doručeno právnímu zástupci účastníka řízení dne 23. června 2015. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení prostřednictvím svého právního zástupce rozklad dne 1. července 2015, tedy v zákonné lhůtě.

V podaném rozkladu účastník řízení uvádí, že dle jeho názoru správní orgán prvního stupně nepostupoval v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se nedostatečně vypořádal s podklady pro vydání rozhodnutí, zejména pak s vyjádřením účastníka řízení. Má za to, že správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí je povinen uvést úvahy, kterými se před vydáním svého rozhodnutí řídil, aby tak bylo patrné, jak se tento vypořádal s námitkami účastníků. S ohledem na obsah třetího odstavce na straně třetí předmětného rozhodnutí je zjevné, že správní orgán prvního stupně neřeší primárně otázku, zda účastník řízení jednal v souladu se speciálním předpisem, tj. zákonem č. 372/2011 Sb., ale zda postupoval v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení je toho názoru, že správní orgán prvního stupně měl podrobněji vyložit vztah speciálního předpisu a zákona č. 101/2000 Sb., a to jednak k tomu, zda jednání dovolené jedním právním předpisem je zároveň nedovolené jiným právním předpisem, či naopak ani speciální právní předpis neumožňuje účastníkovi řízení vystavovat lékařské předpisy bez svolení pacientů, resp. takové jednání je i podle speciálního předpisu nedovolené, resp. zakázané. Účastník řízení s poukazem na zásadu proporcionality poukazuje na skutečnost, že se správní orgán prvního stupně nedostatečně vypořádal s tím, co účastníkovi řízení umožňuje speciální zákon a co mu naopak zakazuje zákon č. 101/2000 Sb. Účastník řízení právě s ohledem na zásadu proporcionality poukazuje na nesprávnou právní kvalifikaci zjištěného skutkového stavu, neboť má za to, že se nedopustil porušení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení v rozkladu dále brojí proti výši pokuty, kdy poukazuje na skutečnost, že stanovená pokuta z jeho strany odčerpá všechny finanční prostředky, které mohl použít pro další podnikatelskou činnost. Účastník řízení je toho názoru, že správní orgán prvního stupně měl rovněž vést dokazování tím směrem, aby zjistil, jaké jsou majetkové poměry na jeho straně, a to právě ve vztahu, zda je možno uložit takto vysokou pokutu či nikoliv. Účastník řízení s ohledem na závěry prezentované v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (např. ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. As 9/2008; zřejmě je myšleno usnesení sp. zn. 1 As 9/2008) poukazuje na skutečnost, že bylo povinností správního orgánu prvního stupně alespoň odhadem si učinit závěr o jeho majetkových poměrech a tento závěr vztáhnout k výši uložené pokuty, aby tak byla naplněna zásada proporcionality.

Na základě shora uvedených skutečností účastník řízení navrhuje, aby předseda Úřadu napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil, případně věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Ze spisového materiálu, shromážděných podkladů a napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vyplývá po skutkové stránce, že účastník řízení vypsál lékařské předpisy na léčivý přípravek, aniž by o tom pacient, na jejichž jména byly lékařské předpisy vypsány, věděl nebo by tento léčivý přípravek potřeboval.

Dle odvolacího orgánu účastník řízení shromažďuje osobní údaje svých pacientů zejména v mezích zákona č. 372/2011 Sb., v souvislosti s poskytováním zdravotní péče. Toto je tedy původní účel ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., za kterým jsou osobní údaje shromažďovány; poskytování zdravotní péče.

Účastník řízení jako poskytovatel zdravotnických služeb plní výše uvedený účel ve vztahu ke zpracování osobních údajů především prostřednictvím zdravotnické dokumentace. S poskytováním zdravotní péče poté souvisí předepisování léčivých přípravků pacientům. Jak vyplývá z § 80 odst. 2 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), léčivé přípravky jsou předepisovány pacientům s ohledem na povahu jejich onemocnění a délku zamýšlené léčby. Není tedy přípustné, aby lékař předepsal léčivý přípravek pacientovi, pokud zde není přímá souvislost s konkrétním onemocněním pacienta a jeho léčbou. Tuto povinnost ovšem účastník řízení porušil, neboť vypsál recepty na léčivé přípravky pacientům, kteří daný léčivý přípravek vůbec nepotřebovali, a samotné recepty nepředal ani pacientům, ale třetí osobě, která léčivé přípravky na jejich základě vyzvedla.

Samotné jednání účastníka řízení je tedy jak v rozporu se zvláštním zákonem (č. 378/2007 Sb.), tak v rozporu s pravidly poskytování zdravotnických služeb (nelze léčit pacienta, který není nemocný a léčbu nepotřebuje). To má za následek, že i využití osobních

údajů v této souvislosti je nezákonné, konkrétně byly osobní údaje použity za jiným účelem, než ke kterému byly shromážděny.

Pokud se jedná o námitky účastníka řízení ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak jim lze částečně dát za pravdu v tom smyslu, že napadené rozhodnutí je co do svého odůvodnění značně stručné a nepřesvědčivé. Uvedené vady ovšem nezpůsobují nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť z něj lze, byť s obtížemi, zjistit, jakými úvahami byl správní orgán prvního stupně veden, rozhodnutí je tedy přezkoumatelné. Ve vztahu k zásadě proporcionality a tomu, co umožňuje účastníkovi řízení speciální zákon, odvolací orgán odkazuje na výše uvedené, tedy že jednání účastníka řízení je nedovolené zákonem č. 378/2007 Sb. V tomto smyslu je také nutné korigovat úvahy správního orgánu prvního stupně, který posuzoval jednání účastníka řízení pouze z pohledu zákona č. 372/2011 Sb.

Ve vztahu k výši uložené pokuty odvolací orgán předně uvádí, že sám účastník řízení netvrdí, že by uložená pokuta pro něj měla likvidační charakter, pouze že odčerpá finanční prostředky, které mohl použít pro další podnikání. Současně účastník řízení ani nedoložil žádné skutečnosti, ze kterých by jeho tvrzení vyplývalo, nebo kterými by bylo podloženo. K odkazu účastníka řízení na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008 odvolací orgán uvádí, že dle tohoto rozhodnutí je správní orgán povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter. Správní orgán prvního stupně v daném případě nevyhodnotil osobu účastníka řízení a výši uložené pokuty za důvody pro to zabývat se jeho majetkovými poměry. Odvolací orgán se s tímto přístupem ztotožňuje, neboť účastník řízení je právnickou osobou, obchodní společností (společností s ručením omezeným), pro kterou již ze samotné povahy věci nemůže pokuta ve výši 40.000 Kč představovat likvidační újmu. Pokud tedy účastník řízení uvádí, že uložená pokuta odčerpá finanční prostředky pro jeho podnikání, může zvolit postup podle § 156 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, a požádat o posečkání úhrady pokuty, popřípadě rozložení její úhrady na splátky.

Odvolací orgán tedy dospěl k závěru, že výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je plně opodstatněný, účastník řízení svým jednáním porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. a že i uložená pokuta je přiměřená okolnostem a závažnosti správního deliktu a řádně odůvodněná.

Na základě všech shora uvedených důvodů tudíž odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 17. srpna 2015

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková